

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Κύρωση του Μνημονίου Κατανόησης (Memorandum of Understanding) μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Ανώτατου Στρατηγείου Συμμαχικών Δυνάμεων Ευρώπης (Supreme Headquarters Allied Power Europe /SHAPE), σχετικά με την παροχή Υποστήριξης Φυλοξενούντος Έθνους, κατά τη διάρκεια ασκήσεων/ επιχειρήσεων του NATO».

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παράγραφος 1 του Συντάγματος, το Μνημόνιο Κατανόησης (MOU) μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Ανώτατου Στρατηγείου Συμμαχικών Δυνάμεων Ευρώπης (Supreme Headquarters Allied Power Europe/SHAPE), το οποίο υπογράφηκε στις 28 Ιουλίου 2008 και την 5 Αυγούστου 2008 αντίστοιχα, των οποίων το κείμενο, στην αγγλική και σε μετάφραση στην ελληνική γλώσσα, έχει ως εξής:

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING (MOU)
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE HELLENIC REPUBLIC
AND
SUPREME HEADQUARTERS ALLIED POWERS EUROPE
REGARDING
THE PROVISION OF HOST NATION SUPPORT FOR THE EXECUTION
OF NATO OPERATIONS / EXERCISES

INTRODUCTION

The Government of the Hellenic Republic, represented by the Ministry of Defence (MoD), and the Supreme Headquarters ALLIED POWERS EUROPE (SHAPE), hereinafter referred to as the Participants:

HAVING REGARD to the provisions of the North Atlantic Treaty, dated 4 April 1949, and in particular Article 3 thereof;

HAVING REGARD to the provisions of the Agreement Among States Parties to the North Atlantic Treaty and the Other States Participating in the Partnership for Peace Regarding the Status of Their Forces (PfP SOFA), dated 19 June 1995, and including the Additional Protocol to this Agreement, dated 19 June 1995;

2

HAVING REGARD to the provisions of the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty Regarding the Status of Their Forces (NATO SOFA), dated 19 June 1951;

HAVING REGARD to the provisions of the Protocol on the Status of International Military Headquarters set up Pursuant to the North Atlantic Treaty (Paris Protocol), dated 28 August 1952;

HAVING REGARD to the concept of deploying NATO forces and coalition forces under NATO command and control to or through the territory of the Hellenic Republic during periods of peace, crisis, emergency, and conflict in support of NATO operations;

HAVING REGARD to the concept of exercises and operations anticipated to take place with NATO, Partnership for Peace (PfP) and other NATO-led forces;

HAVING REGARD to the provisions of the Agreement between the Hellenic Republic and the Supreme Headquarters Allied Powers Europe on the Special Conditions Applicable to the Establishment and Operation on Greek Territory of an International Military Headquarters (Hellenic Agreement), dated 15 September 1999;

AND IN CONSIDERATION of the needs of the Hellenic Republic, hereinafter called the Host Nation, and the needs of the Supreme Headquarters Allied Powers Europe (SHAPE), hereinafter referred to as Strategic Command;

THE PARTICIPANTS HAVE REACHED THE FOLLOWING UNDERSTANDING:

ARTICLE I

DEFINITIONS

For the purposes of this MOU and its supporting documents the following definitions apply:

1.1. **Forces.** All components of a NATO-led force, to include all personnel, animals, materiel, and provisions, together with any civilian components of such forces, as defined in the NATO SOFA, Paris Protocol and PfP counterparts. The term also includes all ships, aircraft, vehicles, stores, equipment, and ammunition, as well as all air land and sealift movement resources, together with their support services, including contractors deploying or supporting the force.

1.2. **NATO Operations.** Military actions including exercises, or the carrying out of a strategic, tactical, service, training, or administrative military mission performed by forces; the process of carrying on combat, including attack, movement, supply and manoeuvres needed to gain the objectives of any battle or campaign.

- 1.3. **NATO Commander.** A military commander in the NATO chain of command.
- 1.4. **NATO Organisations.** Headquarters and organized units of forces under NATO command and control.
- 1.5. **International Headquarters.** International Military Headquarters in the NATO integrated command structure. Includes activities that may be temporary detachments or units of the Headquarters.
- 1.6. **National Headquarters.** Headquarters of national forces under NATO command and control.
- 1.7. **Multinational Headquarters.** Headquarters with personnel from more than one nation formed by agreement of participating nations and under NATO command and control.
- 1.8. **Sending Nations (SNs).** Those nations and HQ or its elements deploying to the territory HN in support of NATO Operations.
- 1.9. **Host Nation (HN).** The Hellenic Republic.
- 1.10. **Strategic Commander or Command (SC).** Supreme Allied Commander Europe (SACEUR), whose headquarters is SHAPE.
- 1.11. **Host Nation Support (HNS).** The civil and military assistance rendered in peace, emergencies, crisis and conflict by a Host Nation to allied forces and organisations which are located on, operating in or transiting through the Host Nation's territory, territorial waters or airspace.
- 1.12. **Force Protection (FP).** All measures taken and means used to minimize the vulnerability of personnel, facilities, equipment and operations to any threat and in all situations, so as to preserve freedom of action and the operational effectiveness of the force.
- 1.13. **Expenses.** Those expenditures associated with the establishment, support and sustainment of national, multinational or International Headquarters, forces or NATO organizations. For the purposes of this MOU and its follow-on documents:
  - a. **NATO Common Costs.** Those expenses agreed in advance to be the collective responsibility of the Alliance.

- b. **Shared Costs.** Those expenses agreed in advance to be the shared responsibility of more than one nation. Shared Cost arrangements are usually based on a formula detailed in the relevant Technical Arrangement and/or Joint Implementation Arrangements.
- c. **Direct National Costs.** Those expenses considered the responsibility of a single SN.
- 1.14. **NATO Common Funding.** Funds provided by NATO nations and made available upon approval through NATO budgets for Common Costs incurred during the conduct of the operation or exercise specified therein.
- 1.15. **Note of Accession (NOA).** A document indicating the intent of a SN to participate in arrangements for HNS under the provisions of this MOU for a specified NATO-led operation.
- 1.16. **Statement of Intent (SOI).** A document indicating a SN's intent to participate in arrangements for HNS under the provisions of this MOU, but subject to certain specific reservations. The HN will confirm whether or not the reservations are acceptable for the provision of HNS.
- 1.17. **Technical Arrangement (TA).** A follow-on bilateral arrangement for a specified NATO-led operation. It details the responsibilities and procedures for the provision of HNS by the HN to the NATO Commander and SN(s).
- 1.18. **Joint Implementation Arrangements (JIAs).** Follow-on bilateral arrangements that establishes the commitment between the signatories concerning the provision and receipt of HNS. It includes detailed information on the required and offered support, site-specific procedures for implementation and reimbursement or payment terms.
- 1.19. **Joint Host Nation Support Steering Committee (JHNSSC).** A committee established on an ad-hoc basis and co-chaired by the HN and NATO Commander. The committee, comprised of authorised representatives from all SNs, the HN and NATO Commander(s), will meet to coordinate the necessary amplifying arrangements regarding HNS, such as the TA and JIA(s), as appropriate.
- 1.20. **Operational Sites.** Sites situated in the territory of the HN for the purpose of operational and/or logistics support to the force for NATO-led operations. These sites are detachments of a Strategic Command under the command and control of the NATO Commander.
- 1.21. Unless a meaning is specified within this MOU, the NATO Glossary of Terms and Definitions (AAP-6) will apply.

ARTICLE II

PURPOSE

2.1. The purpose of this MOU is to establish policy and procedures for the establishment of operational sites and the provision of HNS to NATO forces in, or supported from the HN, during NATO operations.

2.2. This MOU and its follow-on documents are intended to serve as the basis for planning by the appropriate HN authority and by NATO Commanders anticipating HNS arrangements for a variety of NATO-led operations. These missions include those for which deploying forces have been identified and those for which forces are yet to be identified.

ARTICLE III

SCOPE AND GENERAL ARRANGEMENTS

3.1. The provisions of the NATO SOFA, Paris Protocol and applicable provisions of the Hellenic Agreement and any other relevant agreements as may be in force between the SC and HN, will apply to all NATO operations.

3.2. The HN recognizes operational sites setup under implementation of this MOU to be detachments of the establishing SC and the activities of such detachments to be undertakings of the SC. The sites to be established will be identified in follow-on documents. Command and control arrangements will be assigned in applicable operational plans.

3.3. This MOU is intended to be in accord with NATO doctrine and policy and provides an umbrella arrangement and structure for HNS.

3.4. The HN will provide support within its fullest capacity, subject to availability and within the practical limitations of the circumstances that then exist, to the forces deployed on NATO-led operation. The details of this support will be addressed in follow-on documents.

3.5. The provisions of this MOU apply in peace, emergencies, crisis and conflict or periods of international tension as may be jointly determined by the appropriate HN and NATO authorities.

3.6. While SNs are encouraged to participate in NATO-led Operations and to accept the provisions of this MOU as the umbrella document under which HNS is provided by the HN for a specified NATO operation, separate bilateral agreements with individual nations may be taken into account by the HN on a case-by-case basis.

3.7. The HN and SC may designate representatives to negotiate the follow-on documents that support and amplify this MOU.

3.8. NATO-led operations supported by this MOU may require multinational support air operations by fixed wing aircraft and helicopters, and in the case of ports, by merchant and military support vessels. The HN acknowledges that movement of such aircraft, helicopters, ships and their crews in and through HN territorial areas, will take place under a general clearance for the duration of the operation. The HN will administer/control all aspects of such a clearance.

ARTICLE IV

REFERENCE DOCUMENTS

4.1. Reference documents that may be applicable to this MOU are contained at Annex A.

ARTICLE V

RESPONSIBILITIES

Within the provisions of this MOU:

5.1. **Host Nation.**

a. During development of supporting documents and as changes occur, and following completion of these documents, the HN will provide timely notice to the appropriate NATO Commander concerning the availability or any deficiencies of HNS capabilities. The HN takes note that NATO planners rely on the developed supporting documents to this MOU and require timely notice of planned changes to the national establishment and capabilities.

b. In order to provide support, the HN will make the necessary arrangements with sources of support, to include civil and commercial sources. Commercially procured support will be obtained via a competitive bidding process from the lowest compliant bidder.

c. The HN will keep the administrative and financial records necessary to establish reimbursement to the HN for resources provided to the forces. Records documenting transactions funded through NATO budgets will be made available to NATO as required for audit purposes.

d. The standard of goods and services supplied by the HN will be in accordance with the details set out in the supporting documents.

e. The HN will retain control over its own HNS resources, unless control of such resources is released.

f. The HN will provide, in advance of any NATO-led operation, a price list for any relevant or identified HN support.

g. The HN will invite SNs to accept the provisions of this MOU by either a Note of Accession (NOA) or Statement of Intent (SOI).

h. The HN will provide the procedures for the medical links between HN and SN, including medical POCs.

i. The HN, in coordination with the NATO Commander will provide to the force, medical and dental support by HN military personnel/facilities under the same conditions as provided to the HN military.

j. During development of supporting documents, the HN will provide the NATO Commander with copies of any health, safety, environmental and agricultural regulations, which, may apply to a NATO-led operation, as well as any regulations in respect to the storage, movement, or disposal of hazardous materials.

5.2. NATO Commander

a. The NATO Commander will ensure, to the maximum extent possible, that supporting documents specify the type, quantity, and quality of support required. It is noted that the mission and force structure cannot be specified before designation in an Operation plan (OPLAN) an Operational Order (OPORD), or an Exercise Operational Order (EXOPORD). The NATO Commander will provide supplementary information necessary for HN planning as soon as practicable.

b. The NATO Commander will give timely notice of any change in circumstances to the HN and will propose modification of follow-on documents, as appropriate.

c. The NATO Commander will determine whether Common Funding is available and which requirements are eligible for Common Funding.

d. The NATO Commander will define and prioritise required HNS and approve the pricing for Common Costs.

e. The NATO Commander will ensure financial reimbursement to the HN for agreed HNS if paid for through Common Funding. In all other cases, the NATO Commander will aid so far as possible in the resolution of financial obligations between the HN and the SNs.

f. If SN requirements conflict with the NATO Commander's resource distribution priorities, the appropriate NATO Commander will resolve the conflict with the SNs involved.

g. The NATO Commander will identify personnel and other requirements for the operation of sites to be established in the HN.

h. The NATO Commander will facilitate standardisation of support requirements and costs during negotiations and/or at the JHNSSC.

5.3. Sending Nations.

a. SNs may elect to participate in the structure and procedures for HNS by accepting the provisions of this MOU through a NOA or by issuing a SOI for a specified NATO operation.

b. SNs will identify HNS requirements to the HN and responsible NATO Commander.

c. For Direct National Cost requirements, the SN will normally participate in negotiations for HNS during the JHNSSC or directly with the HN if a JHNSSC is not established. SNs will provide direct payment or reimbursement for HNS to the HN only for services provided by the HN unless other payment procedures are used as agreed. Under contractual arrangements made by the HN and the SNs, the support provided from commercial or civilian resources will be paid for directly by the SNs.

d. SNs will provide authorised personnel to participate in HNS discussions during the JHNSSC, if established.

e. SNs will report changes in HNS requirements to the HN and appropriate NATO Commander as they occur and shall submit revised HNS requirements and/or status reports.

f. SNs are responsible for the cost of any civilian medical or dental services rendered by the HN.

g. SNs must follow HN health, safety, environmental and agricultural regulations and procedures that have been identified for operational sites as well as any HN regulations for the storage, movement, or disposal of hazardous materials.

ARTICLE VI

FINANCIAL PROVISIONS

6.1 By mutual agreement and/or international convention, activities of International Headquarters, operational sites, NATO-owned and/or NATO-chartered vessels, aircraft, vehicles, POL and forces provided to NATO will be free from all taxes, duties, state tolls, fees, and all similar charges.

6.2 The Paris Protocol, the Hellenic Agreement and customary international law which implements immunities and privileges respecting Allied Headquarters will be applied to any International Headquarters, headquarter element, detachment that may deploy to HN following the implementation of a NATO led operation.

6.3. Where complete exemption from taxes, duties, fees, tolls, and similar charges is not possible, charges will not be levied at a higher rate than applied to the HN Armed Forces. All expenses should be processed with the least amount of accompanying administrative requirements.

6.4. Financial transactions, to include the transfer of funds and creation of accounts, at any private or governmental bank institution are to be conducted without acquiring charges or fees of any kind to the extent possible. Where complete exemption from such charges is not possible, charges will not be levied at a higher rate than the applied to the HN Armed Forces.

6.5 Final financial arrangements, particularly those related to NATO Common Funding, will likely only be determined just prior to the implementation of a NATO operation. All financial arrangements negotiated beforehand must, however, be specific as to NATO's maximum financial liabilities. Expenses not specifically agreed to as being a NATO funded expense, prior to the expense being incurred, will not receive NATO Common Funding.

6.6 Follow-on documents will provide the initial basis for cost estimates and will serve as the basis for the categorization of expenses as NATO Common Costs (if applicable), Shared Costs, or Direct National Costs.

6.7 Where the NATO Commander determines that certain costs are both eligible and affordable for NATO Common Funding (from approved budget allocations) the SC will authorize Common Funding for those expenses and will either pay directly or reimburse the HN.

6.8 Where certain expenses are determined to be attributable to more than one nation, such expenses may be identified as Shared Costs and may, by the mutual agreement of the nations involved, be shared in accordance with a cost-share formula approved in the TA or other supporting documents.

6.9. Charges for civil and military materiel and services provided by the HN will not be levied at a higher rate than the HN Armed Forces is charged and will not include administrative or overhead surcharges, but may reflect adjustments due to delivery schedules, points of delivery, or similar considerations. Reimbursement will not be paid for support provided by military personnel.

6.10. The NATO Commander and SNs may contract directly with commercial suppliers for supplies, services and other support.

6.11. NATO-owned vehicles and SN military vehicles are self-insured and as such may operate without commercial insurance.

6.12. The HN will not incur any financial liability on behalf of the NATO Commander or the SNs, unless specifically requested to do so in advance by an authorised representative, and unless responsibility for payment of the expenses is agreed. Furthermore, no funds will be committed until the SC or the SNs, as appropriate, approve the relevant supporting documents and direct their implementation.

6.13. Funding has not been allocated in association with this MOU, and this document does not represent a specific funding obligation on the part of the NATO Commander or SNs. Detailed financial arrangements and reimbursement procedures will be specified in the follow-on documents.

6.14. Establishment of operational sites to support a NATO operation does not contemplate construction or rehabilitation of infrastructure.

ARTICLE VII

LEGAL CONSIDERATIONS

7.1. The SC will perform, or may delegate, legal actions essential for the performance of missions, including, but not limited to, the exercise of capacity to enter into contracts, engage in legal or administrative proceedings, and acquire and dispose of property.

7.2. The status of the forces deployed to the territory of the HN will be determined in accordance with the NATO or Pfp SOFA, Paris Protocol and the Hellenic Agreement.

7.3. Equipment, supplies, products, and materials imported into and exported from HN territory in connection with a NATO Operation, are exempt from all duties, taxes and fees. Other customs procedures will be determined in accordance with the NATO SOFA, the Paris Protocol and the Hellenic Agreement, as applicable.

7.4. Non-contractual claims arising out of, or in connection with, the execution of this MOU, will be dealt with in accordance with the provisions of the NATO or Pfp SOFA.

7.5. Contract claims will be processed and adjudicated by the HN, through the process governing public contracts and in accordance with HN law, with reimbursement from the NATO Commander or SN, as applicable.

ARTICLE VIII

FORCE PROTECTION

8.1. Comprehensive and effective FP will be planned for NATO static headquarters, operations, training and exercises, and will be detailed in OPLANS, EXPIs or Supplementary Agreements, as appropriate. FP will be implemented in accordance with NATO policy and procedures and in a manner consistent with the NATO or Pfp SOFA. Under no circumstances will the FP required or provided be contrary to the NATO or Pfp SOFA or HN laws.

8.2. As appropriate, the HN will inform the SN and NATO Commander of its proposed FP measures, limitations and restrictions.

8.3. As appropriate, each SN is responsible for identifying and providing its FP requirements and limitations to the HN and NATO Commander.

8.4. In addition to those FP responsibilities detailed in NATO FP policy and procedures, the NATO Commander is responsible for co-ordinating all required and provided HN and SN FP as appropriate to the protection of the Force.

ARTICLE IX

SECURITY AND DISCLOSURE OF INFORMATION

9.1. Participants and SNs will conform to NATO security procedures in the storage, handling, transmitting and safeguarding of all classified material held, used, generated, supplied or exchanged.

9.2. Information provided by any Participant or SN to any other in confidence, and such information produced by any Participant or SN requiring confidentiality, will either retain its original classification, or be assigned a classification that will ensure a degree of protection against disclosure, equivalent to that required by the other Participant or SN.

9.3. Each Participant and SN will take all lawful steps available to it to keep free from disclosure all information exchanged in confidence, unless the other Participants and/or SNs consent to such disclosure.

9.4. To assist in providing the desired protection, each Participant or SN will mark such information furnished to the other in confidence with a legend indicating its origin, the security classification, the conditions of release, that the information relates to a specific NATO operation and it is furnished in confidence.

9.5. Visits by personnel will be arranged in accordance with the procedures specified in C-M (2002) 49, as amended.

ARTICLE X

COMMENCEMENT, DURATION AND TERMINATION

10.1. This MOU shall enter into force on date upon which the Government of the Hellenic Republic has informed the other Participants about the completion of its relevant internal procedures for the entry into force of this MOU and shall remain in force unless terminated by any Participant giving six months prior notice in writing to all other Participants. (As it is expressed in the signed document)

10.2. All provisions of Sections 6, 7 and 9 will remain in effect in the event of withdrawal of any participant or upon termination of this MOU until all obligations are fulfilled. SNs will fulfil all obligations in the event of any termination or withdrawal.

ARTICLE XI

MODIFICATION AND INTERPRETATION

11.1. This MOU may be amended or modified in writing by the mutual consent of all Participants and such amendments or modifications shall enter into force in accordance with the procedure described in paragraph 10.1. (As it is expressed in the signed document)

11.2. Apparent conflicts in interpretation and application of this MOU will be resolved by consultation among Participants at the lowest possible level and will not be referred to any national or international tribunal or third party for settlement.

11.3. This MOU is signed in three copies each of them containing the text in the English and the Greek language.

11.4. Problems in translation or interpretation of this MOU will be resolved under the English language version.

The foregoing represents the understandings reached between the Government of the Hellenic Republic, and the Supreme Headquarters Allied Powers Europe, upon the matters referred to herein.

SIGNED:

For the Government of the Hellenic Republic

Athanasiros Karamitsos
B' Deputy Chief HNDGS/Lieutenant General

Dated: 28th July 2008
Athens, Greece

For the Supreme Headquarters Allied Powers Europe

Karl-Heinz Lather, GEN DEU-A
COS SHAPE / GENERAL

Dated: 05 August 2008
Mons, Belgium

ANNEX A**REFERENCE DOCUMENTS**

- a. The North Atlantic Treaty, dated 4 April 1949.
- b. Agreement among the Parties to the North Atlantic Treaty and Regarding the Status of their Forces, (NATO SOFA), dated 19 June 1951.
- c. Agreement among the States parties to the North Atlantic Treaty and other States Participating in the Partnership for Peace regarding the Status of their Forces (PfP SOFA), dated 19 June 1995.
- d. The Protocol on the Status of International Military Headquarters set up Pursuant to the North Atlantic Treaty, (Paris Protocol), dated 28 August 1952.
- e. Agreement Between the Hellenic Republic and the Supreme Allied Powers Europe on the Special Conditions Applicable to the Establishment and Operation on Greek territory of International Military Headquarters, dated 15 Sep 1999
- f. MC 319/2 - NATO Principles and Policies for Logistics.
- g. MC 334/1 - NATO Principles and Policies for Host Nation Support (HNS).
- h. Applicable NATO STANAGs and Policy Directives for Logistics Support, Force Protection and Financial Reimbursement.
- i. AJP-4.5 (A)- Allied Joint Publication for Host Nation Support Doctrine and Procedures.
- j. CM(2002)50 – Protection Measures for NATO Civil and Military Bodies, Deployed NATO Forces and Installations (Assets) Against Terrorist Threats.
- k. BI-SC Force Protection Directive 80-25, 01 January 2003
- l. BI-SC Functional Planning Guide for Force Protection
- m. AAP-6 - Glossary of Terms (English/French)
- n. C-M (2002) 49, Security Within the North Atlantic Treaty Organization.

ANNEX B**NOTE OF ACCESSION (NOA) / STATEMENT OF INTENT (SOI*)**

NOTE OF ACCESSION / STATEMENT OF INTENT
 TO PARTICIPATE IN HOST NATION SUPPORT AND
 THE FINANCIAL AND OTHER RESPONSIBILITIES SET UP
 WITHIN THE KINGDON/REPUBLIC OF _____ (HN)
 FOR OPERATION/EXERCISE _____

The Republic / Kingdom / Government/Minister of ..... (SN),
 represented by .....

Having decided that its Armed Forces will participate in Operation/Exercise .. ....
 ..... Considering the Overall NATO/PfP Operation/Exercise
 Concept within NATO doctrine, and desiring to participate in the arrangements with
 respect to Host Nation Support and the financial and other responsibilities of
 ..... (Host Nation), the Supreme Headquarters Allied Powers Europe
 (SHAPE) and other Sending Nations relating to the support of such armed forces
 during the Operation/Exercise.

ELECT TO PARTICIPATE IN, AND TO ABIDE BY, THE PROVISIONS ARRANGED IN:

The "Memorandum of Understanding between the ..... (HN) and
 the Supreme Headquarters Allied Powers Europe (SHAPE) concerning the provision of
 Host Nation Support during NATO Operation/Exercise ..... (HNS MOU),
 which entered into effect on the ..... day of ..... , as follows:

As a Sending Nation for the NATO Operation..... for planning, preparation and
 participation through the HNS MOU. [Where reservations need to be stated, the
*following wording might be added to the sentence: "subject to the following
 reservations:" then list reservations if appropriate]*

For the Government of ..... (SN)

Date: _____

* NOTE: If this is a SOI with reservations then HN must also sign and return copy to SN and NATO
 CDR. Otherwise only SN signs NOA.

**ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ (ΜΟΥ)
ΜΕΤΑΞΥ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΙ
ΤΟΥ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΕΙΟΥ ΣΥΜΜΑΧΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΕΥΡΩΠΗΣ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΦΙΛΟΞΕΝΟΥΝΤΟΣ ΕΘΝΟΥΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ / ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΝΑΤΟ**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας εκπροσωπούμενη από το Υπουργείο Άμυνας και το Ανώτατο Στρατηγείο Συμμαχικών Δυνάμεων Ευρώπης αναφερόμενοι στο εξής ως «Συμμετέχοντες»:

Έχοντας υπόψη τις διατάξεις της Συνθήκης του Βορείου Ατλαντικού, της 4 Απριλίου 1949, ιδίως δε του άρθρου 3 αυτής;

Έχοντας υπόψη τις διατάξεις της Συμφωνίας Μεταξύ των Κρατών - Μέλων¹ της Συνθήκης του Βορείου Ατλαντικού και των άλλων Κρατών που συμμετέχουν στη Σύμπραξη για την Ειρήνη (PfP), σχετικά με το νομικό καθεστώς των Δυνάμεων τους (PfP SOFA), της 19 Ιουνίου 1995, συμπεριλαμβανομένου και του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου στη Συμφωνία, της 19 Ιουνίου 1995;

Έχοντας υπόψη τις διατάξεις της Συμφωνίας μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών της Συνθήκης του Βορείου Ατλαντικού επί του νομικού καθεστώτος των δυνάμεών τους (NATO SOFA), της 19 Ιουνίου 1951;

Έχοντας υπόψη τις διατάξεις του Πρωτοκόλλου επί του νομικού καθεστώτος των Διεθνών Στρατηγείων των εγκαθιδρυομένων σύμφωνα με τη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού (Πρωτόκολλο Παρισίων της 28 Αυγούστου 1952);

Έχοντας υπόψη το σχεδιασμό ανάπτυξης δυνάμεων NATO ή συνασπισμένων δυνάμεων υπό τη διοίκηση και έλεγχο του NATO, στην επικράτεια της Ελληνικής Δημοκρατίας ή μέσω αυτής κατά τη διάρκεια περιόδων ειρήνης, κρίσεως, εκτάκτου ανάγκης ή συγκρούσεων, προς υποστήριξη επιχειρήσεων NATO;

Έχοντας υπόψη το σχεδιασμό ασκήσεων και επιχειρήσεων με τη συμμετοχή δυνάμεων NATO, PfP, καθώς και άλλων δυνάμεων υπό τη διοίκηση του NATO;

Έχοντας υπόψη τις διατάξεις της Συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Ανωτάτου Στρατηγείου Συμμαχικών Δυνάμεων Ευρώπης (SHAPE) επί των Ειδικών Συνθηκών που αφορούν την Εγκατάσταση και Λειτουργία επί της Ελληνικής Επικράτειας Διεθνών Στρατηγείων (Ελληνική Συμφωνία), της 15 Σεπτεμβρίου 1999;

Και λαρβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της Ελληνικής Δημοκρατίας, που εφεξής θα αποκαλείται «Φιλοξενούσα Χώρα» και τις ανάγκες του SHAPE, που εφεξής θα αγαφέρεται ως «Στρατηγική Διοίκηση»;

ΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΚΑΤΕΛΗΞΑΝ ΣΤΟ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ:

APOPO I

ΟΠΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς του παρόντος MOU και των υποστηρικτικών αυτού εγγράφων, ισχύονται οι παρακάτω ορισμοί :

1.1 Δυνάμεις Όλα τα τμήματα μιας δύναμης υπό τη διοίκηση του NATO, περιλαμβανομένων όλου του προσωπικού, ζώων, υλικού και προμηθειών, μαζί με το πολιτικό προσωπικό των δυνάμεων αυτών όπως ορίζονται στη NATO SOFA, στο Πρωτόκολλο των Παρισίων και στις αντίστοιχες διατάξεις της Σύμπραξης για την Ειρήνη (PfP). Ο δρος περιλαμβάνει επίσης όλα τα πλοιά, αεροσκάφη, οχήματα, αποθήκες υλικά και πυρομαχικά, καθώς και όλα τα μέσα εναέριας χερσαίας και θαλάσσιας μεταφοράς μαζί με τις υπηρεσίες υποστήριξης τους, συμπεριλαμβανομένων εργολάβων που αναπτύσσουν ή υποστηρίζουν τη δύναμη και πολιτικού προσωπικού με το οποίο έχουν συναφθεί συμβόλαια και το οποίο έχει αναπτυχθεί ή υποστηρίζει τη δύναμη.

1.2 Επιχειρήσεις ΝΑΤΟ Στρατιωτικές ενέργειες, περιλαμβανομένων ασκήσεων, ή διεξαγωγή στρατηγικών, τακτικών, υπηρεσιακών, εκπαιδευτικών ή διοικητικών στρατιωτικών αποστολών από Δυνάμεις. Η διαδικασία διεξαγωγής πολεμικής επιχείρησης περιλαμβανομένης της επίθεσης, κίνησης, εφοδιασμού και ελιγμών που απαιτούνται για να επιτευχθούν οι στόχοι οποιασδήποτε πολεμικής επιχείρησης ή εκστρατείας.

1.3 NATOϊκός Διοικητής, Ένας στρατιωτικός διοικητής στην ιεραρχία του NATO.

1.4 Οργανισμοί NATO. Στρατηγεία και οργανωμένες μονάδες δυνάμεων υπό τη διοίκηση και έλεγχο των NATO.

1.5 Διεθνή Στρατηγεία Διεθνή Στρατιωτικά Αρχηγεία σύμφωνα με την ενιαία δομή διοίκησης του NATO. Περιλαμβάνει δραστηριότητες που μπορεί προσωρινά να γινούνθεν σε αποσπάσματα, ή μονάδες των Στρατηγείων.

1.6 Εθνικά Στρατηγεία, Στρατηγεία εθνικών δυνάμεων υπό τη διοίκηση και
άμυνσης των ΝΑΤΟ

1.7 Πολιτιθνικά Στρατηγεία. Στρατηγεία με προσωπικό από περισσότερα του ενός κράτη, που έχουν συσταθεί μετά από συμφωνία των συμμετεχόντων κρατών και λαϊκών διοίκησης και έλεγχο ΝΑΤΟ.

1.8 Αποστέλλουσες Χώρες (SNs). Εκείνες οι χώρες και τα Στρατηγεία ή τα στοιχεία τους, τα οποία αναπτύσσουν δυνάμεις στην Επικράτεια της Φιλοξενούσας Χώρας για την υποστήριξη επιχειρήσεων του NATO.

1.9 Φιλοξενούσα Χώρα (HN). Η Ελληνική Δημοκρατία.

1.10 Στρατηγικός Διοικητής ή Διοικητής (SC) Ο Ανώτατος Συμμαχικός Διοικητής Ευρώπης (SACEUR), του οποίου το Στρατηγείο είναι το SHAPE.

1.11 Υποστήριξη Φιλοξενούντος Έθνους (HNS). Η πολιτική και στρατιωτική βοήθεια που παρέχεται κατά την ειρήνη, σε καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης, κρίσεις και συγκρούσεις, από μία Φιλοξενούσα Χώρα στις συμμαχικές δυνάμεις και οργανισμούς που βρίσκονται σ' αυτήν, επιχειρούν στην επικράτειά της, στα χωρικά της ύδατα, ή τον εναέριο χώρο της ή διέρχονται μέσω αυτών.

1.12 Προστασία Δύναμης (FP). Όλα τα μέτρα που λαμβάνονται και τα μέσα που χρησιμοποιούνται, ώστε να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος για το προσωπικό, τις εγκαταστάσεις το υλικό και τις επιχειρήσεις από κάθε απειλή και σε κάθε κατάσταση προκειμένου να εξασφαλισθεί η ελευθερία ενέργειας και η επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα της δύναμης.

1.13 Έξοδα. Όλες οι δαπάνες που έχουν σχέση με την εγκατάσταση, υποστήριξη και συντήρηση εθνικών, πολυεθνικών ή διεθνών Στρατηγείων, δυνάμεων ή οργανισμών NATO. Για τους σκοπούς του παρόντος MOU και των εγγράφων που θα ακολουθήσουν:

α. **Κοινό Κόστος NATO.** Εκείνες οι δαπάνες που έχουν συμφωνηθεί εκ των προτέρων να είναι της συλλογικής ευθύνης της Συμμαχίας.

β. **Επιμεριζόμενο Κόστος** Εκείνες οι δαπάνες των οποίων το κόστος έχει συμφωνηθεί, εκ των προτέρων, να κατανεμηθεί σε περισσότερα του ενός κράτη. Οι συμφωνίες επιμερισμού του κόστους βασίζονται, συνήθως, σε έναν τύπο που καθορίζεται λεπτομερώς στην σχετική Τεχνική Διευθέτηση και/ή στις Κοινές Διευθετήσεις Εφαρμογής.

γ. **Αμεσο Εθνικό Κόστος.** Οι δαπάνες που θεωρούνται ως εύθυνη μιας Αποστέλλουσας Χώρας.

1.14 Κοινή Χρηματοδότηση NATO. Κονδύλια που παρέχονται από τις χώρες-μέλη του NATO και διατίθενται μέσω των προϋπολογισμών NATO για τις Κοινές Δαπάνες που προκύπτουν κατά τη διεξαγωγή της επιχείρησης ή άσκησης και που καθορίζεται σε αυτούς.

1.15 Δήλωση Προσχώρησης (NOA). Εγγραφο, που αναφέρει την πρόθεση μιας Αποστέλλουσας Χώρας (SN) να συμμετάσχει στις διευθετήσεις Υποστήριξης

Φιλοξενούντος Έθνους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος MOU, για συγκεκριμένη επιχείρηση, υπό τη διοίκηση του NATO.

1.16 Δήλωση Πρόθεσης (SOI). Έγγραφο, που αναφέρει την πρόθεση μιας Αποστέλλουσας Χώρας (SN) να συμμετάσχει στις διευθετήσεις Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος MOU, αλλά υπό ορισμένες επιφυλάξεις. Η Φιλοξενούσα Χώρα θα επιβεβαιώσει εάν είναι αποδεκτές ή όχι οι επιφυλάξεις για την παροχή Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους.

1.17 Τεχνική Διευθέτηση (ΤΑ). Μια διμερής μεταγενέστερη διευθέτηση, για συγκεκριμένη επιχείρηση, υπό τη διοίκηση του NATO. Αναφέρει λεπτομερώς τις αρμοδιότητες και τις διαδικασίες για την παροχή Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους εκ μέρους της Φιλοξενούσας Χώρας στο Διοικητή NATO και στις Αποστέλλουσες Χώρες.

1.18 Κοινές Διευθετήσεις Εφαρμογής (JIAs). Διμερίς μεταγενέστερες διευθετήσεις, οι οποίες καθορίζουν τις υποχρεώσεις μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, αναφορικά με τη διάθεση και λήψη της Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους. Περιλαμβάνουν λεπτομερείς πληροφορίες για την αιτουμένη και προσφερόμενη υποστήριξη, ειδικές κατά τόπο διαδικασίες εφαρμογής και δρους επιστροφών ή πληρωμών.

1.19 Κοινή Διευθύνουσα Επιτροπή Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους (JHNSSC). Επιτροπή που δημιουργείται για συγκεκριμένο σκοπό και συμπροεδρεύεται από την Φιλοξενούσα Χώρα και το NATΟΪκό Διοικητή. Η επιτροπή, που αποτελείται από εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους από όλες τις Αποστέλλουσες Χώρες, την Φιλοξενούσα Χώρα και τον/τους NATΟΪκο/ούς Διοικητή/ές, θα συνέρχεται για να συντονίζει τις αναγκαίες διευθετήσεις για την παροχή Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους, όπως η Τεχνική Διευθέτηση και η Κοινή Διευθέτηση Εφαρμογής, όπως απαιτείται.

1.20 Περιοχές Επιχειρησιακής Υποστήριξης. Περιοχές, οι οποίες βρίσκονται μέσα στην επικράτεια της Φιλοξενούσας Χώρας, για την επιχειρησιακή υποστήριξη και/ή την υποστήριξη διοικητικής μέριμνας στη Δύναμη των υπο NATΟΪκή διοίκηση επιχειρήσεων. Οι περιοχές αυτές είναι αποσπάσματα της Στρατηγικής Διοίκησης, υπό την διοίκηση και έλεγχο του NATΟΪκου Διοικητή.

1.21 Το λεξιλόγιο του NATO επί των Όρων και Ορισμών (AAP-6) ισχύει και εν προκειμένω, εκτός εάν κάποια έννοια αναφέρεται διαφορετικά στο παρόν MOU.

ΑΡΘΡΟ ΙΙ

ΣΚΟΠΟΣ

2.1 Σκοπός του παρόντος MOU είναι να καθοριστεί η πολιτική και οι διαδικασίες για τον καθορισμό των Περιοχών Επιχειρησιακής Υποστήριξης και την παροχή Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους σε δυνάμεις NATO, εντός της επικράτειας ή που υποστηρίζονται από τη Φιλοξενούσα Χώρα, κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων NATO.

2.2 Το παρόν MOU και τα μεταγενέστερα του κείμενα προορίζονται να αποτελέσουν τη βάση για τη σχεδίαση, από την αρμόδια υπηρεσία της Φιλοξενούσας Χώρας και από τους NATOϊκούς Διοικητές, οι οποίοι προσβλέπουν σε διευθετήσεις παροχής Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους για ένα ευρύ φάσμα επιχειρήσεων, υπό τη διοίκηση του NATO. Οι αποστολές αυτές περιλαμβάνουν και εκείνες, για τις οποίες έχουν ορισθεί οι δυνάμεις που θα αναπτυχθούν, αλλά και εκείνες, για τις οποίες οι δυνάμεις που θα αναπτυχθούν, πρόκειται να οριστούν στο μέλλον.

ΑΡΘΡΟ ΙΙΙ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

3.1 Οι διατάξεις της NATO SOFA, τον Πρωτοκόλλου των Παρισίων, οι εφαρμοστέες διατάξεις της Ελληνικής Συμφωνίας, καθώς και κάθε άλλη σχετική συμφωνία μεταξύ της Στρατηγικής Διοίκησεως και Φιλοξενούσας Χώρας, θα εφαρμόζονται σε όλες τις επιχειρήσεις NATO.

3.2 Η Φιλοξενούσα Χώρα αναγνωρίζει ότι οι Περιοχές Επιχειρησιακής Υποστήριξης, οι οποίες έχουν οργανωθεί σε εφαρμογή του παρόντος Μνημονίου Κατανόησης (MOU), αποτελούν τμήματα της Στρατηγικής Διοίκησης, η οποία τις καθορίζει και οι δραστηριότητες των τμημάτων αυτών αναλαμβάνονται από την υπόψη Στρατηγική Διοίκηση. Οι περιοχές που θα καθοριστούν, θα συμφωνηθούν με μεταγενέστερα κείμενα. Οι διυθετήσεις Διοίκησης και Ελέγχου θα ορίζονται στα σχετικά επιχειρησιακά σχέδια.

3.3 Το παρόν MOU έχει συνταχθεί ώστε να είναι σύμφωνο με το δόγμα και την πολιτική NATO και προορίζεται να αποτελεί μία συνολική επικαλυπτική διευθέτηση και δομή για την Υποστήριξη Φιλοξενούντος Έθνους.

3.4 Η Φιλοξενούσα Χώρα παρέχει υποστήριξη με κάθε δυνατό τρόπο, υπό την προϋπόθεση ότι υφίσταται τέτοια δυνατότητα και υπό τους πρακτικούς περιορισμούς που επιβάλλουν οι υπάρχουσες συνθήκες προς τις δυνάμεις που αναπτύσσονται στα πλαίσια επιχειρησης υπό τη διοίκηση του NATO. Οι λεπτομέρειες αυτής της υποστήριξης θα καθοριστούν σε μεταγενέστερα έγγραφα.

3.5 Οι διατάξεις του παρόντος MOU εφαρμόζονται σε περιόδους ειρήνης, καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, κρίσης και σύγκρουσης ή σε περιόδους διεθνούς

έντασης όπως μπορεί να καθορίζονται από κοινού από τις αρμόδιες αρχές της Φιλοξενούσας Χώρας και του NATO.

3.6 Ενώ οι Αποστέλλουσες Χώρες ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε επιχειρήσεις υπό τη διοίκηση του NATO και να αποδέχονται τις διατάξεις του παρόντος MOU, σαν μία συνολική επικαλυπτική διεθνήση, υπό την οποία η Φιλοξενούσα Χώρα θα παρέχει Υποστήριξη Φιλοξενούντος Έθνους σε μία επιχείρηση του NATO, ξεχωριστές διμερείς συμφωνίες με συγκεκριμένες χώρες είναι δυνατόν να λαμβάνονται υπόψη από τη Φιλοξενούσα Χώρα, κατά περίπτωση.

3.7 Η Φιλοξενούσα Χώρα και η Στρατηγική Διοίκηση έχουν τη δυνατότητα να ορίζουν εκπροσώπους για να διαπραγματεύθουν τα μεταγενέστερα κείμενα που υποστηρίζουν και εξειδικεύουν το παρόν MOU.

3.8 Οι επιχειρήσεις υπό τη διοίκηση του NATO, οι οποίες υποστηρίζονται από το παρόν MOU, είναι δυνατόν να απαιτούν πολυεθνική αεροπορική υποστήριξη από αεροσκάφη σταθερών πτερύγων και ελικόπτερα, στη περίπτωση δε, λιμένων, από εμπορικά και πολεμικά πλοία υποστήριξης. Η Φιλοξενούσα Χώρα αποδέχεται ότι η κίνηση τέτοιων αεροσκαφών, ελικοπτέρων, πλοίων και των πληρωμάτων τους, εντός και μέσω της επικράτειας της Φιλοξενούσας Χώρας θα γίνεται κάτω από μια γενική άδεια, την οποία θα εκδίδει για όλη τη διάρκεια της επιχείρησης. Η Φιλοξενούσα Χώρα θα διαχειρίζεται και θα ελέγχει όλα τα επιμέρους στοιχεία της άδειας αυτής.

ΑΡΘΡΟ IV

ΣΧΕΤΙΚΑ ΕΓΤΡΑΦΑ

4.1 Τα σχετικά έγγραφα, τα οποία είναι δυνατόν να εφαρμοστούν στα πλαίσια του παρόντος MOU περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Α'.

ΑΡΘΡΟ V

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος MOU:

5.1 Φιλοξενούσα Χώρα

α. Κατά τη σύνταξη των υποστηρικτικών κειμένων και βάσει των τροποποιήσεων, οι οποίες είναι δυνατόν να επέλθουν, καθώς και μετά την ολοκλήρωση των κειμένων αυτών, η Φιλοξενούσα Χώρα θα παρέχει έγκαιρη ειδοποίηση στον αρμόδιο ΝΑΤΟϊκό Διοικητή σχετικά με τη διαθεσιμότητα και τις τυχόν ελλείψεις στις δυνατότητες Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους. Η Φιλοξενούσα Χώρα λαμβάνει υπόψη ότι οι υπηρεσίες του NATO, οι οποίες σχεδιάζουν τις επιχειρήσεις της Συμμαχίας βασίζονται στα συνταχθέντα υποστηρικτικά κείμενα του παρόντος MOU και απαιτείται έγκαιρη ενημέρωση τους

επί των προγραμματιζομένων μεταβολών σχετικά με τις εθνικές παροχές και δυνατότητες.

β. Προκειμένου να παρασχεθεί υποστήριξη, η Φιλοξενούσα Χώρα προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες διευθετήσεις σε σχέση με τις πηγές υποστήριξης περιλαμβανομένων των μη στρατιωτικών και εμπορικών πηγών. Η υποστήριξη που θα παρέχεται από την ελεύθερη αγορά, θα προέρχεται μετά από μειοδοτικούς διαγωνισμούς, με βάση την χαμηλότερη προσφορά που πληρεί τις απαιτήσεις.

γ. Η Φιλοξενούσα Χώρα τηρεί διοικητικό και οικονομικό αρχείο, απαραίτητο για τον καθορισμό των επιστροφών που της καταβάλλονται για την υποστήριξη που παρέχεται στις Δυνάμεις. Στοιχεία που αποδεικνύουν συναλλαγές που χρηματοδοτούνται από τους προϋπολογισμούς του NATO, καθίστανται διαθέσιμα στο NATO, όπου απαιτείται για τις προβλεπόμενες ελεγκτικές διαδικασίες.

δ. Η ποιότητα των παρεχομένων από την Φιλοξενούσα Χώρα αγαθών και υπηρεσιών, θα ανταποκρίνεται λεπτομερώς σε όσα προβλέπονται στα υποστηρικτικά κείμενα.

ε. Η Φιλοξενούσα Χώρα θα διατηρεί τον έλεγχο στις δικές της πηγές Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους, εκτός εάν εκχωρήσει τον έλεγχο αυτών των πηγών.

στ. Η Φιλοξενούσα Χώρα θα παρέχει ένα κατάλογο τιμών της σχετικής ή της συμφωνηθείσας Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους, πριν από κάθε επιχείρηση υπό τη διοίκηση του NATO.

ζ. Η Φιλοξενούσα Χώρα θα καλεί τις Αποστέλλουσες Χώρες να αποδεχθούν τις ρυθμίσεις του παρόντος MOU, είτε μέσω μίας Δήλωσης Προσχώρησης (NOA), είτε μέσω μίας Δήλωσης Πρόθεσης (SOI).

η. Η Φιλοξενούσα Χώρα θα γνωστοποιεί τις διαδικασίες συνενόησης επί υγειονομικών θεμάτων μεταξύ Φιλοξενούσας Χώρας και χωρών που αποστέλλουν δυνάμεις και θα καθορίζει τα συγκεκριμένα σημεία επαφής (χειριστές) υγειονομικών θεμάτων.

θ. Η Φιλοξενούσα Χώρα, σε συντονισμό με τον ΝΑΤΟϊκό Διοικητή, θα παρέχει στη Δύναμη ιατρική και οδοντιατρική περιθαλψη από προσωπικό και εγκαταστάσεις της, υπό τις ίδιες προυυποθέσεις που παρέχει και στό δικό της Στρατιωτικό προσωπικό.

ι. Κατά την σύνταξη των υποστηρικτικών κειμένων, η Φιλοξενούσα Χώρα θα παρέχει στο ΝΑΤΟϊκό Διοικητή αντίγραφα των υγειονομικών, περιβαλλοντικών γεωργικών κανονισμών, καθώς και των κανονισμών ασφάλειας, οι οποίοι είναι δυνατόν να ισχύουν, για μία συγκεκριμένη επιχείρηση υπό τη διοίκηση του NATO,

καθώς και των κανονισμών που αφορούν θέματα αποθήκευσης, μετακινήσεων και αποκομιδής επικίνδυνων υλικών.

5.2 NATOϊκός Διοικητής

α. Ο NATOϊκός Διοικητής εξασφαλίζει, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, ότι τα υποστηρικτικά κείμενα καθορίζουν τον τύπο, την ποσότητα και την ποιότητα της απαιτούμενης υποστήριξης. Σημειώνεται ότι η αποστολή και η δομή της Δύναμης δεν μπορούν να καθοριστούν πριν προσδιοριστούν στο Σχέδιο Επιχείρησης (OPLAN), στη Διαταγή Επιχείρησης (OPORD) ή στη Διαταγή Επιχείρησης της Ασκησης (EXOPORD). Ο NATOϊκός Διοικητής θα παρέχει συμπληρωματικές πληροφορίες, οι οποίες απαιτούνται στην Φιλοξενούσα Χώρα για τη σχεδίαση της Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους, μόλις αυτό καταστεί δυνατό.

β. Ο NATOϊκός Διοικητής θα ειδοποιεί έγκαιρα τη Φιλοξενούσα Χώρα για κάθε μεταβολή των συνθηκών και θα προτείνει τροποποιήσεις των μεταγενέστερων κειμένων, εάν αυτό απαιτείται.

γ. Ο NATOϊκός Διοικητής προσδιορίζει εάν υπάρχει διαθεσιμότητα Κοινής Χρηματοδότησης, καθώς και ποιές από τις απαιτήσεις είναι δυνατόν να λάβουν Κοινή Χρηματοδότηση.

δ. Ο NATOϊκός Διοικητής καθορίζει και δίνει προτεραιότητα στην απαιτούμενη Υποστήριξη Φιλοξενούντος Έθνους, και εγκρίνει την κοστολόγηση σε περίπτωση Κοινής Χρηματοδότησης.

ε. Ο NATOϊκός Διοικητής εξασφαλίζει την οικονομική αποζημίωση προς την Φιλοξενούσα Χώρα για την συμφωνημένη Υποστήριξη Φιλοξενούντος Έθνους, εάν αυτή καταβάλλεται μέσω Κοινής Χρηματοδότησης. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, ο NATOϊκός Διοικητής βοηθά, κατά το δυνατόν, τη διευθέτηση των οικονομικών υποχρεώσεων, μεταξύ της Φιλοξενούσας Χώρας και των Αποστέλλουσών Χωρών.

στ. Εάν οι απαιτήσεις κάποιας Αποστέλλουσας Χώρας έρχονται σε αντίθεση με τις προτεραιότητες κατανομής των πηγών που καθορίζουν οι NATOϊκοί Διοικητές, ο αρμόδιος NATOϊκός Διοικητής θα επιλύει τη διαφορά με τις εμπλεκόμενες Αποστέλλουσες Χώρες.

θ. Ο NATOϊκός Διοικητής προσδιορίζει τις ανάγκες προσωπικού και τις λοιπές απαιτήσεις για τη λειτουργία των Περιοχών Επιχειρησιακής Υποστήριξης που θα δημιουργηθούν στη Φιλοξενούσα Χώρα.

ι. Ο NATOϊκός Διοικητής διευκολύνει την τυποποίηση των απαιτήσεων υποστήριξης και των δαπανών κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων και/ή στο πλαίσιο της Κοινής Διευθύνουσας Επιτροπής Φιλοξενούντος Έθνους (JHNSC).

5.3 Αποστέλλουσες Χώρες

α. Οι Αποστέλλουσες Χώρες μπορούν να επιλέξουν να συμμετάσχουν στη δομή και στις διαδικασίες Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους για μία συγκεκριμένη επιχειρηση NATO, αποδεχόμενες τις διατάξεις του παρόντος ΜΟΥ, είτε μέσω μίας Δήλωσης Προσχώρησης (NOA), είτε μέσω μίας Δήλωσης Πρόθεσης (SOI).

β. Οι Αποστέλλουσες Χώρες θα γνωστοποιούν τις ανάγκες Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους στη Φιλοξενούσα Χώρα και στον αρμόδιο ΝΑΤΟϊκό Διοικητή.

γ. Για ανάγκες Άμεσου Εθνικού Κόστους, η Αποστέλλουσα Χώρα συνήθως συμμετέχει σε διαπραγματεύσεις για την Υποστήριξη Φιλοξενούντος Έθνους στο πλαίσιο της Κοινής Διευθύνουσας Επιτροπής Φιλοξενούντος Έθνους JHNSC, ή απ' ευθείας με την Φιλοξενούσα Χώρα, εάν η υπόψη Επιτροπή δεν έχει συνταθεί. Οι Αποστέλλουσες Χώρες θα καταβάλουν απ' ευθείας την πληρωμή ή αποζημίωση στην Φιλοξενούσα Χώρα για την Υποστήριξη Φιλοξενούντος Έθνους, μόνον για υπηρεσίες που έχει παρέχει η Φιλοξενούσα Χώρα, εκτός εάν έχουν συμφωνηθεί άλλες διαδικασίες πληρωμής. Σύμφωνα με τις συμβατικές υποχρεώσεις που έχουν συμφωνηθεί από την Φιλοξενούσα Χώρα και τις Αποστέλλουσες Χώρες, η υποστήριξη που παρέχεται από εμπορικές ή μη στρατιωτικές πηγές θα αποζημιώνεται απ' ευθείας από τις Αποστέλλουσες Χώρες.

δ. Οι Αποστέλλουσες Χώρες παρέχουν εξουσιοδοτημένο προσωπικό για να συμμετέχει στις συζητήσεις περί της Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους στο πλαίσιο της Κοινής Διευθύνουσας Επιτροπής Φιλοξενούντος Έθνους (JHNSC), εφόσον αυτή συνταθεί.

ε. Οι Αποστέλλουσες Χώρες αναφέρουν στη Φιλοξενούσα Χώρα και στον αρμόδιο ΝΑΤΟϊκό Διοικητή τυχόν αλλαγές στις απαιτήσεις Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους, μόλις αυτές προκύπτουν, και θα υποβάλλουν επίσης, και τις αναθεωρημένες απαιτήσεις και/ή αναφορές κατάστασης.

στ. Οι Αποστέλλουσες Χώρες ευθύνονται για την κάλυψη της δαπάνης των μη στρατιωτικών ιατρικών και οδοντιατρικών υπηρεσιών, οι οποίες θα παρασχεθούν από την Φιλοξενούσα Χώρα.

ζ. Οι Αποστέλλουσες Χώρες πρέπει να τηρούν τους υγειονομικούς περιβαλλοντικούς γεωργικούς κανονισμούς και διατάξεις, καθώς και τους κανονισμούς και διαδικασίες ασφάλειας που ισχύουν στις Περιοχές Επιχειρησιακής Υποστήριξης, καθώς και τους κανονισμούς αποθήκευσης, κινήσεων και αποκομιδής επικίνδυνων υλικών, που ισχύουν στη Φιλοξενούσα Χώρα.

ΑΡΘΡΟ VI

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

6.1 Βάσει αμοιβαίας συμφωνίας και/ή διεθνούς σύμβασης, οι δραστηριότητες των Διεθνών Στρατηγείων, των Περιοχών Επιχειρησιακής Υποστήριξης, των πλοίων, αεροσκαφών, οχημάτων, πετρελαιοπαντικών, τα οποία ανήκουν ή έχουν ενοικιαστεί από το NATO, καθώς και Δυνάμεων που διατίθενται στο NATO, απαλλάσσονται φόρων, δασμών, διοδίων, εισφορών και όλων των συναφών χρεώσεων.

6.2 Το Πρωτόκολλο των Παρισίων, η Ελληνική Συμφωνία και οι διατάξεις του διεθνούς εθιμικού δικαίου οι οποίες προβλέπουν απαλλαγές και προνόμια αναφορικά με τα Συμμαχικά Στρατηγεία, ισχύουν και για κάθε Διεθνές Στρατηγείο, Τμήμα Στρατηγείου ή απόσπασμα που τυχόν θα αναπτυχθεί στη Φιλοξενούσα Χώρα κατά τη διεξαγωγή μιάς επιχείρησης υπό τη διοίκηση του NATO.

6.3 Όπου δεν είναι δυνατή η πλήρης απαλλαγή από φόρους, δασμούς, αμοιβές, διόδια και συναφείς χρεώσεις, αυτές δεν θα υπερβαίνουν το ανώτατο όριο αντών που ισχύουν για τις Ένοπλες Δυνάμεις της Φιλοξενούσας Χώρας. Η επεξεργασία όλων των δαπανών πρέπει να διεκπεραιώνονται με τον ελάχιστο αριθμό συνοδευτικών διοικητικών απαιτήσεων.

6.4 Οι οικονομικές συναλλαγές συμπεριλαμβανομένης και της μεταφοράς κεφαλαίων και ανοίγματος λογαριασμών σε οποιοδήποτε ιδιωτικό ή κυβερνητικό τραπεζικό ίδρυμα, πραγματοποιούνται χωρίς επιβαρύνσεις ή αμοιβές παντός είδους όσο αυτό είναι δυνατό. Όταν δεν είναι δυνατή η πλήρης εξαίρεση από τέτοιες χρεώσεις αυτές δεν θα υπερβαίνουν το ανώτατο όριο που ισχύει για τις Ένοπλες Δυνάμεις της Φιλοξενούσας Χώρας.

6.5 Οι τελικές οικονομικές διευθετήσεις, ιδίως αυτές που αφορούν την Κοινή Χρηματοδότηση NATO, το πιθανότερο είναι να καθορίζονται λίγο πριν από την εκτέλεση μιάς επιχείρησης NATO. Όλες οι οικονομικές διευθετήσεις που έχουν τύχει διαπραγμάτευσης προηγουμένως, πρέπει να είναι σαφείς ως προς τις μέγιστες οικονομικές υποχρεώσεις του NATO. Δαπάνες που δεν έχουν ειδικά συμφωνηθεί ότι αποτελούν χρηματοδοτούμενη από το NATO δαπάνη, πριν να πραγματοποιηθεί η υπόψη δαπάνη, δεν θα λαμβάνουν Κοινή Χρηματοδότηση NATO.

6.6 Τα μεταγενέστερα κείμενα, θα παρέχουν την αρχική βάση εκτίμησης κόστους και θα αποτελούν τη βάση για την ένταξη των εξόδων σε κατηγορίες, είτε ως δαπάνες Κοινής Χρηματοδότησης NATO (εάν είναι δυνατόν), είτε ως Επιμεριζόμενο Κόστος είτε ως Άμεσο Εθνικό Κόστος.

6.7 Όπου ο NATΟϊκός Διοικητής καθορίζει ότι συγκεκριμένες δαπάνες είναι επιλέξιμες και είναι δυνατόν να αναληφθούν από Κοινή Χρηματοδότηση NATO (από εγκεκριμένα διαθέσιμα ποσά), η Στρατηγική Διοίκηση θα εγκρίνει την Κοινή Χρηματοδότηση για τις δαπάνες αυτές και είτε θα τις εξοφλεί απ' ευθείας είτε θα αποζημιώνει την Φιλοξενούσα Χώρα.

6.8 Όπου ορισμένες δαπάνες βαρύνονταν περισσότερες από μία χώρες, οι δαπάνες αυτές είναι δυνατόν να χαρακτηριστούν ως Επιμεριζόμενες Δαπάνες και μπορούν, μετά από αμοιβαία συμφωνία των εμπλεκομένων χωρών, να επιμεριστούν σύμφωνα με τον τύπο επιμερισμού δαπανών που συμφωνήθηκε στην Τεχνική Συμφωνία ή στα άλλα συνοδευτικά κείμενα.

6.9 Το κόστος για το πολιτικό και στρατιωτικό υλικό, καθώς και για την παροχή υπηρεσιών, από τη Φιλοξενούσα Χώρα, δεν θα υπερβαίνει εκείνο το οποίο καταβάλλονται από την Ένοπλες Δυνάμεις της και δεν θα περιλαμβάνει διοικητικές ή πάγιες προσαυξήσεις. Είναι δυνατόν όμως να περιλαμβάνει προσαρμογές που οφείλονται σε προγράμματα παράδοσης σημεία παράδοσης ή σε συναφείς λόγους. Δεν θα καταβάλλεται αποζημίωση για υποστήριξη που παρέχεται από στρατιωτικό προσωπικό.

6.10 Ο ΝΑΤΟϊκός Διοικητής και οι Αποστέλλουσες Χώρες έχονταν τη δυνατότητα να συμβάλλονται, απ' ευθείας, με προμηθευτές από το εμπόριο για την προμήθεια υλικών, υπηρεσιών και για άλλη υποστήριξη.

6.11 Οχήματα ιδιοκτησίας ΝΑΤΟ και τα στρατιωτικά οχήματα των Αποστελλουσών Χωρών είναι καλυμμένα με ίδιον καθεστώς ασφάλισης από το ΝΑΤΟ και τις εμπλεκόμενες Αποστέλλουσες Χώρες αντίστοιχα και συνεπώς μπορούν να λειτουργούν χωρίς εμπορική ασφάλιση.

6.12 Η Φιλοξενούσα Χώρα δεν αναλαμβάνει οποιαδήποτε οικονομική υποχρέωση επ' ονόματι του ΝΑΤΟϊκού Διοικητή ή των Αποστελλουσών Χωρών, εκτός εάν τούτο ζητηθεί εκ των προτέρων από έξουσιο διημένο εκπρόσωπο και έχει συμφωνηθεί η ευθύνη καταβολής των σχετικών δαπανών. Επιπλέον, δεν θα διατίθενται πιστώσεις μέχρις ότου η Στρατηγική Διοίκηση ή οι Αποστέλλουσες Χώρες, ανάλογα με την περίπτωση, εγκρίνουν τα σχετικά συνοδευτικά έγγραφα και δώσουν εντολή για την εφαρμογή τους.

6.13 Το παρόν ΜΟΥ δεν αποτελεί αιτία καταβολής δαπανών και δεν συνιστά υποχρέωση πληρωμών για το ΝΑΤΟϊκό Διοικητή ή τις Αποστέλλουσες Χώρες. Λεπτομερείς οικονομικές διευθετήσεις και διαδικασίες αποζημίωσης, θα καθορισθούν σε μεταγενέστερα κείμενα.

6.14 Ο καθορισμός μιας Περιοχής Επιχειρησιακής Υποστήριξης για υποστήριξη επιχειρησης του ΝΑΤΟ, δεν συνεπάγεται κατασκευές ή αποκατάσταση υποδομών.

ΑΡΘΡΟ VII

NOMIKA ΘΕΜΑΤΑ

7.1 Η Στρατηγική Διοίκηση θα εκτελεί η ίδια, ή μέσω αντιπροσώπου, νομικές πράξεις που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των αποστολών. Οι πράξεις αυτές συμπεριλαμβάνουν και όχι μόνον, την άσκηση της ικανότητας να συνάπτει συμβάσεις, να αναλαμβάνει νομικές ή διοικητικές διαδικασίες και να αποκτά ή να διαθέτει περιουσιακά στοιχεία.

7.2 Το καθεστώς των Δυνάμεων που αναπτύσσονται στην επικράτεια της Φιλοξενούσας Χώρας καθορίζεται σύμφωνα με την NATO ή την PfP SOFA, το Πρωτόκολλο των Παρισίων και την Ελληνική Συμφωνία.

7.3. Τα υλικά, εφόδια, προϊόντα και αντικείμενα που εισάγονται και εξάγονται από την επικράτεια της Φιλοξενούσας Χώρας, σε σχέση με μία Επιχείρηση NATO, εξαιρούνται όλων των δασμών, φόρων και αμοιβών. Οι λοιπές τελωνειακές διαδικασίες καθορίζονται σύμφωνα με την NATO SOFA, το Πρωτόκολλο των Παρισίων και την Ελληνική Συμφωνία, ανάλογα με την περίπτωση.

7.4 Μη συμβατικές απαιτήσεις που θα προκύψουν ή θα σχετίζονται με την εκτέλεση του παρόντος MOU, θα ρυθμίστούν σύμφωνα με τις διατάξεις της NATO ή της PfP SOFA.

7.5 Συμβατικές απαιτήσεις θα αντιμετωπίζονται και θα εκδικάζονται από την Φιλοξενούσα Χώρα σύμφωνα με την διαδικασία που ισχύει για τις δημόσιες κυβερνητικές συμβάσεις και τη Νομοθεσία της Φιλοξενούσας Χώρας, με καταβολή αποζημίωσης από το NATOϊκό Διοικητή ή την Αποστέλλουσα Χώρα, ανάλογα με την περίπτωση.

ΑΡΘΡΟ VIII

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΗΣ

8.1 Συνολική και αποτελεσματική Προστασία της Δύναμης θα σχεδιαστεί για το στατικό Στρατηγείο του NATO, τις επιχειρήσεις την εκαισίδενση και ασκήσεις, και θα περιγράφεται αναλυτικά στα OPLANS, EXPIs ή στις Συμπληρωματικές Συμφωνίες, ανάλογα με την περίπτωση. Η Προστασία της Δύναμης θα εφαρμόζεται σύμφωνα με την πολιτική και τις διαδικασίες NATO και με τρόπο σύμφωνο με τη NATO SOFA ή PfP SOFA. Σε καμία περίπτωση η Προστασία της Δύναμης θα αντικείται στις διατάξεις της NATO, της PfP SOFA ή στη νομοθεσία της Φιλοξενούσας Χώρας.

8.2 Όπου απαιτείται, η Φιλοξενούσα Χώρα πληροφορεί την Αποστέλλουσα Χώρα και τον NATOϊκό Διοικητή για τα προτεινόμενα εκ μέρους της μέτρα Προστασίας της Δύναμης, τους περιορισμούς και τις απαγορεύσεις.

8.3 Όπου απαιτείται, κάθε Αποστέλλουσα Χώρα εύθυνεται να καθορίζει και να παρέχει τις απαιτήσεις και τους περιορισμούς της σχετικά με την Προστασία της Δύναμης, στη Φιλοξενούσα Χώρα και στο NATOϊκό Διοικητή.

8.4 Πέραν των υποχρεώσεων που καθορίζονται στην πολιτική και τις διαδικασίες του ΝΑΤΟ για την Προστασία της Δύναμης, ο ΝΑΤΟϊκός Διοικητής είναι αρμόδιος για τον συντονισμό δλων των απαιτούμενων και παρεχόμενων, από την Φιλοξενούσα Χώρα και τις Αποστέλλουσες Χώρες, μέτρων Προστασίας της Δύναμης στον βαθμό που απαιτείται, για την προστασία της Δύναμης.

ΑΡΘΡΟ IX

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΔΕΣΜΕΥΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

9.1 Οι Συμμετέχοντες και οι Αποστέλλουσες Χώρες συμμορφώνονται με τις διαδικασίες ασφαλείας ΝΑΤΟ, για την αποθήκευση, χειρισμό, μεταβίβαση και διαφύλαξη όλου του διαβαθμισμένου υλικού που κατέχεται, χρησιμοποιείται, παράγεται, παρέχεται ή ανταλλάσσεται.

9.2 Οι πληροφορίες που παρέχονται από οποιονδήποτε Συμμετέχοντα ή Αποστέλλουσα Χώρα σε οποιονδήποτε άλλο, εμπιστευτικά, και οι πληροφορίες που παράγονται από οποιονδήποτε Συμμετέχοντα ή Αποστέλλουσα Χώρα και απαιτούν εμπιστευτικότητα, είτε θα διατηρούν την αρχική διαβάθμιση τους είτε θα τους δίδεται διαβάθμιση που θα εξασφαλίζει, βαθμό προστασίας, έναντι αποδέσμευσης αντίστοιχο με αυτόν που απαιτείται από τον άλλο Συμμετέχοντα ή την Αποστέλλουσα Χώρα.

9.3 Κάθε Συμμετέχων ή Αποστέλλουσα Χώρα θα λαμβάνει όλα τα διαθέσιμα σε αυτή νόμιμα μέτρα, ώστε να μην αποκαλυφθούν οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται εμπιστευτικά, εκτός εάν οι υπόλοιποι Συμμετέχοντες και/ή οι Αποστέλλουσες Χώρες συγκατατεθούν στην αποδέσμευση αυτών.

9.4 Προς υποστήριξη της παροχής της επιθυμητής προστασίας κάθε Συμμετέχων ή Αποστέλλουσα Χώρα σημειώνει την πληροφορία που ανταλλάσσεται μεταξύ τους εμπιστευτικά, με ειδική ένδειξη, η οποία θα αναφέρει την προέλευση, τη διαβάθμιση, τους όρους αποδέσμευσης των πληροφοριών αυτών, ότι η πληροφορία σχετίζεται με ειδική επιχείρηση του ΝΑΤΟ και ότι παρέχεται ως εμπιστευτική.

9.5 Οι επισκέψεις του προσωπικού θα καθορίζονται σύμφωνα με τις διαδικασίες που αναφέρονται στο C-M (2002) 49, όπως έχει τροποποιηθεί.

ΑΡΘΡΟ X

ΕΝΑΡΞΗ, ΔΙΑΡΚΕΙΑ, ΛΗΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

10.1 Το παρόν MOU τίθεται σε ισχύ την ημερομηνία, κατά την οποία η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας θα ενημερώσει τους υπόλοιπους Συμμετέχοντες επί της ολοκλήρωσης των σχετικών εσωτερικών διαδικασίων για τη θέση του σε ισχύ. Το παρόν MOU θα παραμείνει σε ισχύ μέχρις ότου τερματιστεί από οποιονδήποτε Συμμετέχοντα, μετά από προηγούμενη εξάμηνη έγγραφη προειδοποίηση των άλλων Συμμετεχόντων (όπως φαίνεται στο υπογεγραμμένο κείμενο).

10.2 Σε περίπτωση λήξης της ισχύος του παρόντος MOU ή αποχώρησης οποιουδήποτε συμμετέχοντα, όλες οι διατάξεις των Τμημάτων 6, 7 και 9 θα παραμείνουν σε ισχύ, μέχρι την εκπλήρωση όλων των σχετικών υποχρεώσεων. Οι Αποστέλλουσες Χώρες θα εκπληρώσουν όλες τις υποχρεώσεις τους σε περίπτωση λήξης της ισχύος του ή αποχώρησής τους.

ΑΡΘΡΟ XI

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ

11.1 Το παρόν MOU μπορεί να τροποποιηθεί ή να μεταβληθεί εγγράφως με αμοιβαία συναίνεση όλων των Συμμετεχόντων και οι τροποποιήσεις ή μεταβολές θα τεθούν σε ισχύ σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στην παράγραφο 10.1 (όπως φαίνεται στο υπογεγραμμένο κείμενο).

11.2 Εμφανείς διαφορές στην ερμηνεία και εφαρμογή του παρόντος MOU θα επιλύονται με διαβούλεύσεις των Συμμετεχόντων, στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο, και δεν θα παραπέμπονται σε εθνικό ή διεθνές δικαστήριο ή τρίτο μέρος για επίλυση.

11.3 Το παρόν MOU υπογράφεται σε τρία αντίγραφα, το κάθε ένα από τα οποία περιέχει το κείμενο στην Αγγλική και Ελληνική γλώσσα.

11.4 Αναφυόμενα προβλήματα στη μετάφραση ή απόδοση του παρόντος MOU θα επιλύονται με κείμενο αναφοράς αυτό της Αγγλικής εκδόσεως.

Τα προαναφερθέντα αντιπροσωπεύοντα τις συμφωνίες οι οποίες επιτεύχθηκαν μεταξύ της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Ανωτάτου Διοικητή Συμμαχικών Δυνάμεων Ευρώπης στα θέματα που αναφέρονται στο παρόν MOU.

Υπογράφεται:

Για την Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας

Αντχος (Ι) Αθανάσιος Καραμήτσος
Β' Υ/ΓΕΕΘΑ

Ημερομηνία: 28 Ιουλίου 2008
Αθήνα Ελλάδα

Για το Ανώτατο Στρατηγείο Συμμαχικών Δυνάμεων Ευρώπης

Karl-Heinz Lather, GEN DEU-A
COS SHAPE / GENERAL
Ημερομηνία: 05 Αυγούστου 2008
Mons, Belgium

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Α»

Κείμενα Αναφοράς

- α. Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού, της 4^{ης} Απριλίου 1949.
- β. Σύμβαση μεταξύ των Κρατών - Μελών της Συνθήκης του Βορείου Ατλαντικού επί του νομικού καθεστώτος των δυνάμεων αυτών (NATO SOFA), της 19 Ιουνίου 1951.
- γ. Συμφωνία μεταξύ των Κρατών - Μελών της Συνθήκης του Βορείου Ατλαντικού και των άλλων Κρατών που συμμετέχουν στη Σύμπραξη για την Ειρήνη (PfP), σχετικά με το νομικό καθεστώς των δυνάμεων τους (PfP SOFA), της 19 Ιουνίου 1995.
- δ. Πρωτόκολλο επί του νομικού καθεστώτος των Διεθνών Στρατηγείων των εγκαθιδρυομένων συμφώνων προς την Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού (Πρωτόκολλο Παρισίων της 28 Αυγούστου 1952).
- ε. Συμφωνία μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Ανωτάτου Στρατηγείου Συμμαχικών Δυνάμεων Ευρώπης (SHAPE) επί των Ειδικών Συνθηκών που αφορούν την Εγκατάσταση και Λειτουργία επί της Ελληνικής Επικράτειας Διεθνών Στρατηγείων (Ελληνική Συμφωνία), της 15 Σεπτεμβρίου 1999.
- στ. MC 319/2 - Αρχές και Πολιτική NATO για τη Διοικητική Μέριμνα
- ζ. MC 334/1 - Αρχές και Πολιτική NATO για την Υποστήριξη Φιλοξενούντος Έθνους
- η. Εφαρμοστέες Συμφωνίες Τυποποίησης και Οδηγίες για την Πολιτική σε θέματα Υποστήριξης ΔΜ, Προστασίας Δύναμης και Οικονομικής Αποζημίωσης
- θ. ΑJP-4.5 (A) Κοινή Συμμαχική Έκδοση για το Δόγμα και τις Διαδικασίες Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους.
- ι. CM (2002)50- Μέτρα Προστασίας Πολιτικών και Στρατιωτικών Φορέων NATO, των Ανεπτυγμένων Δυνάμεων NATO και των Εγκαταστάσεων, από Τρομοκρατικές Απειλές.
- κ. BI-SC Οδηγία 80-25/1-1-2003 για την Προστασία Δύναμης.
- λ. BI-SC Οδηγός Λειτουργικής Σχεδίασης για την Προστασία Δύναμης.
- μ. AAP-6 Λεξιλόγιο Όρων NATO. (Στην Αγγλική/Στην Γαλλική)
- ν. C-M (2002) 49, Ασφάλεια μέσα στο NATO.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Β»

Δήλωση Προσχώρησης (NOA) / Δήλωση Πρόθεσης (SOI)*

Δήλωση Προσχώρησης / Δήλωση Πρόθεσης

για Συμμετοχή στην Υποστήριξη Φιλοξενούντος Έθνους και στις οικονομικές και λοιπές υποχρεώσεις που έχουν οριστεί για το Βασίλειο / τη Δημοκρατία της / του, ...
..... (HN) για την Επιχείρηση / Άσκηση .....

Η Δημοκρατία / Βασίλειο / Κυβέρνηση / Υπουργός του / της ..... (SN)
εκπροσωπούμενος / η από .....

Έχοντας αποφασίσει ότι οι ένοπλες δυνάμεις της/του θα συμμετάσχουν στην Επιχείρηση / 'Άσκηση .....

Λαμβάνοντας υπόψη το συνολικό σχεδιασμό της Άσκησης - Επιχείρησης NATO/PfP, στα πλαίσια των Δόγματος NATO και επιθυμώντας τη συμμετοχή στις ρυθμίσεις για την Υποστήριξη Φιλοξενούντος Έθνους, καθώς και τις οικονομικές και λοιπές υποχρεώσεις του / της ..... (Φιλοξενούσα Χώρα - HN), του Ανωτάτου Στρατηγείου Συμμαχικών Δυνάμεων Ευρώπης (SHAPE) και των λοιπών Αποστέλλουσών Χωρών που εμπλέκονται στην υποστήριξη των ενόπλων δυνάμεων κατά την Επιχείρηση / Άσκηση,

**ΕΠΙΛΕΓΕΙ ΝΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΣΥΜΜΟΡΦΟΥΤΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ
ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΘΟΡΙΣΘΕΙ ΣΤΟ:**

«Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ .... (HN) και του Ανωτάτου Στρατηγείου Συμμαχικών Δυνάμεων Ευρώπης (SHAPE) σχετικά με την παροχή Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους Χώρας κατά την Επιχείρηση / Άσκηση NATO ..... (HNS MOU), το οποίο τέθηκε σε ισχύ την ..... ως εξής:

Ως Αποστέλλουσα Χώρα, για την Επιχείρηση NATO _____, για τη σχεδίαση, προετοιμασία και συμμετοχή μέσω του MOU επί της Υποστήριξης Φιλοξενούντος Έθνους. [Οπου πρόκειται να διατυπωθούν επιφυλάξεις, θα πρέπει να τίθεται η παρακάτω φράση: "υπό τις εξής επιφυλάξεις:" και θα ακολουθεί κατάλογος επιφυλάξεων, εάν απαιτείται].

Για την Κυβέρνηση τ _____ (Αποστέλλουσα Χώρα - SN)

Ημερομηνία _____

* Σημείωση: Εάν πρόκειται για Δήλωση Πρόθεσης, με επιφυλάξεις η Φιλοξενούσα Χώρα θα πρέπει επίσης να υπογράψει και να επιστρέψει αντίγραφο στην Αποστέλλουσα Χώρα και το ΝΑΤΟϊκό Διοικητή. Σε διαφορετική περίπτωση, μόνον η Αποστέλλουσα Χώρα υπογράφει τη Δήλωση Προσχώρησης (NOA).

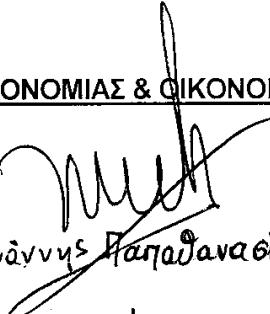
Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του παρόντος Νόμου αρχίζει από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και του Μνημονίου Κατανόησης (MOU) που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου Χ αυτού.

Αθήνα, 15 Απριλίου 2009

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ιωάννης Μαγδαναδίδης

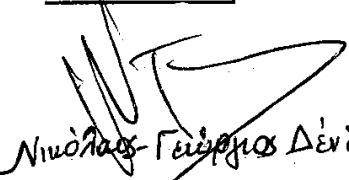
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΜΝΑΣ

Ευάγγελος-Βασίλειος Μεϊμαράκης

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Θεοδώρα Μπακογιάννη

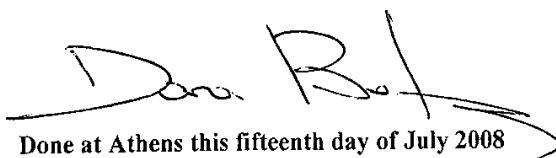
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Νικόλαος-Γεώργιος Δένδιας

HELLENIC REPUBLIC
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

We, Theodora Bakoyannis, Minister for Foreign Affairs of the Hellenic Republic hereby authorize Lieutenant General A. Karamitsos, B' Deputy Chief HNDGS, to sign on behalf of the Hellenic Republic a Memorandum of Understanding between the Government of the Hellenic Republic and Supreme Headquarters Allied Powers Europe regarding the Provision of Host Nation Support for the Execution of NATO Operations/Exercises.

In witness whereof, we have signed these presents.

The signature is handwritten in black ink, appearing to read "Theo. Bakoyannis". It is written in a cursive style with a long horizontal flourish extending to the right.

Done at Athens this fifteenth day of July 2008